

Stemmingsstoornissen
Clinical Assessment Protocol (CAP) = 0

De informatie over deze CAP-code bevindt zich onder:

(1) *Betekenis:* De betekenis van code 0 bij de Stemmingsstoornissen-CAP.

Deze informatie print u best in zijn geheel uit. De mogelijkheid bestaat om bijkomende literatuur te raadplegen.

I. Betekenis

De **Stemmingsstoornissen-CAP wordt niet geactiveerd**. Dat betekent dat deze cliënt een score 0 behaalt op de Depression Rating Scale (DRS) van RAI.

De DRS bestaat uit een schaal gaande van 0 tot 14, en de score wordt berekend door de antwoordcodes voor de volgende items op te tellen:

- *deed negatieve uitspraken,*
- *voortdurend boos op zichzelf of op anderen,*
- *uitingen, ook non-verbale, van wat onrealistische angsten lijken,*
- *herhaaldelijk klagen over de gezondheid,*
- *herhaaldelijk angstig klagen/bezorgd zijn (niet in verband met de gezondheid),*
- *droevige, pijnlijke of bezorgde gelaatsuitdrukkingen,*
- *hulpen, gemakkelijk in tranen uitbarsten.*

Deze groep omvat ongeveer 50% van de ouderen in een RVT, 50% van de ouderen die thuiszorg ontvangen en 90% van de zelfstandig wonende ouderen (in de VS).

Bronnen en aanvullende literatuur

- interRAI CAP's Gebruikershandboek:
 - Alexopoulos, G.S., Bruce, M.L., Hull, J., Sirey, J.A., Kakuma, T. *Clinical determinants of suicidal ideation and behavior in geriatric depression*. Archives of General Psychiatry, November, 1999. Merk op: dit artikel brengt verslag uit over de resultaten van een studie ter bepaling van de risicofactoren voor zelfmoord bij bejaarden. Verder geeft dit artikel ook een beknopt overzicht van de epidemiologie van zelfmoord bij ouderen.
 - Block, S.D. *Assessing and managing depression in the terminally ill person*. Annals of Internal Medicine, 1 February, 2000. Merk op: dit artikel bespreekt de uitdagingen waarmee men bij het diagnosticeren en behandelen van leed en depressiviteit bij terminal zieke cliënten geconfronteerd wordt. Voorbeeldcasussen werden ter verduidelijking van bepaalde zaken in het artikel opgenomen.
 - Burrows, A.B., Morris, J.N., Simon, S.E., Hirdes, J.P., Phillips, C. 2000. *Development of a Minimum Data Set-based depression rating scale for use in nursing homes*. Age and ageing 29: 165-172.
 - Satlin, a., Murphy, K.M. *Depression*. In Morris, J.N., Lipsitz, L.A., Murphy, K.M. and Belleville-Taylor, P. (Eds). *Quality Care in the Nursing Home*. 1997. St. Louis: Mosby. Merk op: dit hoofdstuk geeft een overzicht van de risicofactoren, symptomen en behandelingsopties van depressiviteit bij bejaarden. Vooral het verband tussen demencie en depressie wordt extra toegelicht.

Klinische praktische richtlijnen:

- *American Psychiatric Associations (APA) Practice Guideline for the Treatment of Patients with Major Depressive Disorder (Revision)*. American Journal of Psychiatry, April 2000. Merk op: deze richtlijn geeft een gedetailleerd algemeen overzicht van de klinische kenmerken van depressiviteit bij ouderen en de behandelingsopties. Flowcharts worden gebruikt als hulp bij besluitvorming. Deze richtlijnen zijn ook beschikbaar op de APA-website: www.psych.org (klik op 'Clinical resources' en vervolgens op 'Practice Guidelines').
- *APA Practice Guideline for the treatment of patients with bipolar disorder*. American Journal of Psychiatry, December 1994. Merk op: deze

richtlijn gebruikt een methode die vergelijkbaar is met de depressierichtlijn (zie hierboven) voor de beoordeling en behandeling van een bipolaire stoornis.

- *Depression in Primary Care: Detection and Diagnosis*. Vol. 1 Detection and Diagnosis Clinical Practice Guideline #5. AHCPR Publication #93-0550: April 1993. (ook toegankelijk op www.nlm.nih.gov)
- *Treatment of Major Depression*. Vol. 2 Treatment of Major Depression. Clinical Practice Guideline #5. AHCPR Publication #93-0551: April 1993.
- *Diagnosis and Treatment of Depression in Late Life*. NIH Consensus Statement 1991, nov 4-6: 9 (3): 1-27. (Ook toegankelijk op www.nlm.nih.gov)
- Lebowitz, B.D., Pearson, J.L., Schneider, L.S., et al. *Diagnosis and treatment of depression in late life: consensus statement update*. JAMA. 1997; 278 (14): 1186-1190. (ook toegankelijk op www.nlm.nih.gov)
- Piven, M.L.S. *Detection of Depression in the Cognitively Intact older Adult (research-based protocol)*. University of Iowa Gerontological Nursing Interventions Research Center, Research Dissemination Core, 10, 1998. Internetadres: www.nursing.uiowa.edu
- Bijkomende bronnen:
 - Bernstein, K.S. (2006). *Clinical assessment and management of depression*. Medsurg Nursing; 15(6): 333-342.
 - Bouckaert, F. *De sombere patiënt*. In Olde Rikkert, M.G.M., Flamaing, J., Petrovic, M., Schols, J.M.G.A., Hoefnagels, W.H.L. (red.). *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie. Een praktijkhandboek voor de opleiding en de kliniek*. 2008. De Tijdstroom, Utrecht.
 - Godderis, J. *Organisch-psychische stoornissen en stemmingsstoornissen*. Cursus 1° jaar arts KUL, Leuven.
 - Heyrman, J., Declercq, T., Rogiers, R., Pas, L., Michels, J., Goetinck, M., et al. (2008). *Depressie bij volwassenen: aanpak door de huisarts*. Huisarts Nu; 37 (6): 284-317.
 - Kurlowicz, L.H., Harvath, T.A. *Depression*. In Capezuti, E., Zwicker, D., Mezey, M., Fulmer, T., Gray-Miceli, T., Kluger, M. (ed.). *Evidence-based geriatric nursing protocols for best practice*. 2003. Springer Publishing Company, New York.

- Milisen, K., Braes, T., Fick, D., Foreman, M. (2006). *Cognitive assessment and differentiating the 3 D's (dementia, depression, delirium)*. Nursing Clinics of North America; 41: 1-22.
- *Multidisciplinaire richtlijn depressie. Richtlijn voor de diagnostiek en behandeling van volwassen cliënten met een depressie*. (2005). Trimbo-instituut (www.trimbos.nl).
- Steeman E., Braes T., De Bal N., Godderis J., Joosten E., Marvellie M., Milisen K., Van Wesenbeeck A., Vandenberghe J., Vlaemynck J. *Ontwarring van verwardheid*. 2004. Kluwer, Mechelen.
- Van Audenhove, C., De Coster, I., Van den Aemele, H., De Fruyt, J., & Goetinck, M. *De aanpak van depressie door de huisarts. Een handboek voor de praktijk*. 2007. LannooCampus, Leuven.
- Vandeveld, E., Milisen, K., Steeman, E. & Godderis, J. *Depressie bij gehospitaliseerde ouderen*. In Milisen, K., De Maesschalck, L., Abraham, I. *Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen*. 2002. Elsevier, Maarssen.
- Website: www.ouderenpsychiatrie.nl